

# Hedda Gabler

**Henrik Ibsen**

Introducció / Juli Leal

Versió / Rodolf Sirera

**Propostes de treball  
elaborades per  
Antoni Torreño Mateu**

TEATRE  

---

bromera



Aquestes propostes didàctiques han estat concebudes com a un material flexible per a l'aprofitament didàctic i l'aprofundiment de *Hedda Gabler*, el drama clàssic de Henrik Ibsen. Des d'aquesta perspectiva hem intentat abraçar molts aspectes i materials diversos dels quals sorgiria la reflexió i el treball: la versió del text de Rodolf Sirera, les seues notes a la traducció, la introducció al text de Juli Leal, fonts enciclopèdiques, i un ventall de pàgines d'Internet que acosten el lector a aquesta obra, a les seues representacions, al context cultural o geogràfic de l'autor, a la seua producció i a la importància d'aquesta en el panorama teatral contemporani.

Som conscients de la complexitat inherent al drama ibsenià. La temàtica principal de *Hedda Gabler* (l'angoixa vital i el suïcidi) i la complexitat psicològica dels personatges –entre altres aspectes– ens han definit un destinatari adult o de nivell de batxillerat per a la majoria de les activitats. Això no obstant, els ensenyants poden utilitzar *Hedda Gabler* pedagògicament amb uns criteris menys exigents, i adaptar així algunes d'aquestes activitats a altres nivells educatius per tal de fomentar la lectura del text clàssic. Considerem, de qualsevol manera, que és una lectura molt profitosa per a l'alumnat d'assignatures com psicologia, dramatització i teatre, llengua i literatura, etc.

Hem agrupat les activitats al voltant de quatre eixos. Un primer grup són aquelles que s'acosten al text d'una

manera general i que requereixen una certa investigació a partir de fonts diverses. A través d'aquestes activitats, els receptors recopilen informació sobre el context sociocultural de l'autor, la difusió del drama *Hedda Gabler* en els escenaris contemporanis internacionals i nacionals, i sobre altres aspectes en què es pot aprofundir, des del text, en els camps de la psicologia, la història del teatre, la literatura, la geografia, la història, la sociolingüística, la lingüística comparada, o –fins i tot– el dret penal.

El segon grup és format per un gruix d'activitats, l'objectiu de les quals és conèixer aspectes significatius del text literari/dramàtic i aprofundir-hi. Hi trobareu activitats que inviten a analitzar aspectes conjunts de l'obra, i d'altres agrupades en l'anàlisi de cada acte del drama. Aquests aspectes fan referència a la idiosincràsia dels textos teatrals (acotacions, escenografia...) o dels components generals de la construcció de la «història»: argument, trama, estructura, espai, temps i personatges.

A continuació hem dissenyat un seguit de propostes basades en la creació de textos escrits. Els textos a què ens acostem abasten una àmplia tipologia discursiva: n'hi ha de teatrals/conversacionals, per descomptat, però també d'argumentatius, narratius, instructius, descriptius i expositius; els quals pertanyen a diferents àmbits lingüístics: literaris, periodístics, jurídics, acadèmics...

En l'últim grup d'activitats trobareu alguns recursos per a la interpretació/teatralització de situacions dramàtiques, que naixen principalment de la comparació o el paral·lisme amb situacions que viuen els personatges del drama *Hedda Gabler*. Totes aquestes activitats requereixen

una anàlisi dels personatges d'Ibsen i la interiorització del personatge mateix. Contribueixen, per tant, a dotar de sentit pregon el text dramàtic.



## 1. INVESTIGACIÓ INICIAL

- 1.1. Proposa al teu professor o professora que feu el treball següent: piqueu «Hedda Gabler» al *Google*, i trieu l'opció *Imatges*. Hi apareixeran en pantalla tot tipus de documents, com ara cartells de teatre o fotografies de muntatges diversos relacionats amb pàgines web de companyies teatrals arreu del món. Importeu els documents que us semblen més atractius. Amb aquest material proposem dos treballs:
- Elaboreu un mural amb els diferents cartells teatrals de companyies que han muntat *Hedda Gabler*, i estudeu quina relació tenen aquells cartells amb l'argument de l'obra.
  - Feu un reportatge amb les instantànies de diversos muntatges, i tracteu de relacionar les imatges que seleccioneu amb passatges del text d'Ibsen segons la versió de Rodolf Sirera que heu llegit.
- 1.2. En la introducció s'assenyala que l'obra dramàtica d'Ibsen es pot classificar en tres etapes: una *poètica* amb influències del folklore i les faules; una altra *naturalista* amb tractament de temes socials conflictius, com ara la situació de la dona; i una última dominada pel *simbolisme*. En quina etapa se situa *Hedda Gabler*, atenent a aquesta classificació? Per què?
- 1.3. Tot seguit et presentem el títol d'algunes de les peces de Henrik Ibsen amb unes brevíssimes pinzellades formals,

temàtiques o argumentals. A partir d'aquestes, decideix en quina etapa s'ha d'incloure cada obra. En acabant, consulta la cronologia de Henrik Ibsen (pàgs. 45-48) i determina la data de composició, publicació i/o representació de cada obra:

- *Un enemic del poble* enfronta el protagonista amb la seua ciutat per la seua decisió ferma de desvetlar la corrupció que s'hi amaga a causa de l'especulació financera.
- *Brand* és un poema dramàtic en què un pastor vol seguir el ideals de la seua fe religiosa, a pesar de les convencions i les relacions humanes.
- *La dama del mar* presenta Ellida, una dona-sirena, que busca la llibertat en el mar, i té ressonàncies poètiques i simbòliques.
- *Peter Gynt* posseeix els trets típics del poble noruec i s'inspira en narracions i llegendes noruegues.
- *Els espectres* tracta una realitat crua, presentada sense embuts, la qual cosa suscita la indignació de l'opinió pública.
- *El petit Eyolf* és un xiquet disminuït psíquicament, que recorda als pares la culpa per la seua unió imperfecta.
- *John Gabriel Borkman* representa un empresari messiànic que pretenia portar a cotes de progrés una societat que li gira l'esquena.
- *Casa de nines* és un cant a la llibertat i a l'emancipació de la dona.
- *Solness, el constructor* crea arquitectures on l'home haurà de trobar la seua mesura. Són més bé construccions morals, allò que dissenya.



- 1.4. Compara la situació de la dona en la societat com la presenta el llibre amb la situació actual a Europa o a altres cultures del món.
- 1.5. Consulta la pàgina <[www.noruega.es/culture/](http://www.noruega.es/culture/)>, que és el portal oficial de Noruega a Espanya. A partir d'aquesta pàgina podràs obtenir informació sobre aquest país, d'on era originari l'autor de *Hedda Gabler*, Henrik Ibsen. Especialment interessant és la informació sobre la història del país i la seua vinculació amb els països escandinaus.
- 1.6. «Cristiania» és el nom d'Oslo, l'actual capital de Noruega, en el temps de Henrik Ibsen. Busca informació sobre la tradició d'aquest nom, i indica en quina situació sociopolítica es trobava Noruega en el temps de l'autor.
- 1.7. L'obra està escrita en noruec en l'original. Investiga quines són les característiques d'aquesta llengua, i amb quina família de llengües o amb quines altres llengües està emparentada.
- 1.8. Quan s'ha produït el procés de normativització lingüística del noruec? Compara les dades que hi trobes amb el cas de la normativització del català.
- 1.9. A la pàgina 77 llegim:

TESMAN. Fa anys que no l'he vista. Supose que continua vivint al nord. No sé com algú pot viure tan lluny de tot, eh?

–Relaciona aquesta frase amb la geografia de Noruega. On és Oslo, lloc on se situa l'acció? Com és demogràficament i climàticament «el nord»?
- 1.10. Consulta <[www.iifv.ua.es/lletraferit/](http://www.iifv.ua.es/lletraferit/)> i <<http://cultura.gencat.net/ilc/qeq/cerca.asp>>. Aquestes dues

pàgines web (*Lletraferit* i *Qui és qui a la literatura catalana*) presenten la trajectòria literària dels escriptors en llengua catalana, nascuts al País Valencià o arreu dels països de parla catalana. Demana-hi informació sobre Rodolf Sirera, l'autor d'aquesta versió de *Hedda Gabler*, i completa la informació que se'n facilita a la introducció del llibre amb la que trobaràs a Internet.

1.11. Ara entra a <[www.lapavana.com/heddagabler](http://www.lapavana.com/heddagabler)>, la pàgina web de La Pavana Teatre, que és la companyia teatral que ha fet el muntatge teatral de la versió de *Hedda Gabler* de Rodolf Sirera (la d'aquesta edició). Hi trobaràs informació sobre la companyia, sobre el director de l'obra, sobre l'espectacle de *Hedda Gabler*, a més de fotografies del muntatge, i –si encara estan de gira amb l'obra– dels llocs on es representarà:

- Si la companyia té previst actuar prop de la teua residència o centre d'estudis, pots acudir a l'espectacle.
- Llig la informació de la crítica sobre l'espectacle. A part de la crítica de la premsa escrita hi ha, a la pàgina web, un apartat de comentaris de gent que hi ha assistit.
- Descarrega't les característiques del muntatge, el repartiment i la trajectòria dels actors que en formen part.

1.12. A l'epíleg de la introducció del llibre (pàgs. 41-43), es fa un repàs ràpid per molts espectacles teatrals, musicals... basats en l'obra dramàtica d'Ibsen. Para esment als que et resulten més atractius i tracta de trobar-ne informació a Internet a través d'algun buscador potent (com ara Google).

- 1.13. A la mateixa introducció, Juli Leal argumenta la inclusió de *Hedda Gabler* entre els clàssics perquè es representa constantment a teatres europeus, i també perquè és objecte d'atenció dels directors de cine actuals. En concret relaciona l'obra amb *Le goût des autres* (2000), d'Agnès Jaoui. Proposa al teu professor o professora que visioneu el film, i relacioneu, entre tots, els aspectes de la pel·lícula que tenen punts de contacte amb l'obra d'Ibsen.
- 1.14. «Claire parla i es comporta com una Hedda de l'any 2000?» és la pregunta que es fa el prologuista relacionant encara aquesta pel·lícula amb el drama que heu llegit. Contesta la pregunta amb una anàlisi prèvia: compara el final del film i el del drama d'Ibsen, i la diferent actitud vital de les protagonistes.
- 1.15. La introducció palesa la relació i la intertextualitat que hi ha en múltiples obres d'Ibsen i els tractats de psicologia de Sigmund Freud. Busca què signifiquen per al pensament de Freud els conceptes de «sexualitat infantil»; «prioritat fal·lica»; «complex d'Èdip», «l'enveja, per absència, del penis...» (pàg. 14), i relaciona aquests conceptes de psicologia amb personatges del drama d'Ibsen.
- 1.16. Al final de l'acte quart, Hedda du a terme dues accions que podrien ser considerades delictes: l'exacció/destrucció de documents; i la inducció al suïcidi. Informa-te'n i tracta d'esbrinar les conseqüències legals i penals que tindrien aquests delictes. Pots trobar-ne informació a <http://html.rincondelvago.com/dret-penal.html> o en alguna pàgina de dret penal.

## 2. ANÀLISI DEL TEXT DRAMÀTIC

### 2.1. *Qüestions generals*

2.1.1. A parer de Juli Leal, el drama *Hedda Gabler* porta a les últimes conseqüències la fórmula teatral francesa basada en tres parts: a) presentació de la trama i personatges; b) el nucli de la intriga, que és única; i c) el desenllaç, que ha de proporcionar una sorpresa. Identifica aquestes parts en el text, tot fent explícits moments de la trama, o actes i escenes.

2.1.2. El text teatral es desenvolupa en un únic espai escènic tancat: el saló i l'estudi a la vil·la dels Tesman. Busca-hi les al·lusions narrades que fan referència a espais evocats exteriors a la casa. Quants espais diferents hi ha i què representen per als diferents personatges?

2.1.3. Determina quant de temps passa entre cadascun dels quatre actes de l'obra, i també, quant de temps ha transcorregut des que s'inicia l'obra fins al desenllaç.

2.1.4. En les pàgines 26-29 de la introducció es donen unes claus descriptives del caràcter dels personatges de l'obra. Busca, al text dialogat, moments en què es facen evidents les característiques de cadascun. Són aquestes:

- Hedda respon amb altivesa, usa un llenguatge intel·ligent però cínic i mostra una gran inadaptació.
- Jörgen Tesman pateix una certa feblesa moral, però és una bona persona i no té malícia.
- Thea Elvsled representa un amor ideal i mostra valentia en les decisions.

- La tia de Jörgen és de la mateixa pasta edulcorada i ximple que el seu nebot.
  - Eilert Lövborg és un antic *enfant terrible*, erudit i amb empena, però incomprés i poc integrat.
  - El jutge Brack és un carronyer pràctic i aprofitat.
- 2.1.5. Extrau del text dramàtic, almenys, una referència al passat dels diferents personatges de l'obra. Qui en parla i amb quina intenció?
- 2.1.6. Estudia els diversos tractaments (tu/vosté, noms...) que s'empren entre els personatges i justifica'ls (per exemple, explica per què Hedda tuteja Berta, però aquesta sempre s'adreça a Hedda utilitzant «vosté»).
- 2.1.7. Per a la caracterització dels personatges de qualsevol història –i especialment en el teatre, a causa de la condensació dramàtica inherent al gènere– es fa necessari definir o interpretar els motors més profunds que expliquen les seues accions o reaccions. En altres paraules, cada personatge de l'obra ha de tenir un objectiu vital (confessat o no) i al qual tracta d'arribar a través d'una estratègia que juga en escena. Discussiu en grup sobre aquests aspectes en els diversos personatges: Jörgen Tesman, Hedda, la Senyoreta Tesman, Brack, Lövborg i la Senyora Elvsted. Discussiu especialment el cas de Hedda per la seua complexitat psicològica.
- 2.1.8. Quan hàgeu arribat a unes conclusions determinades, podeu elaborar un quadre comparatiu en què apareguen esquematitzats aquests motors i aquestes estratègies, els oponents que té cada personatge i, fins i tot el resultat positiu o negatiu de cadascun d'ells al final de l'obra. A tall d'exemple, observeu la part de

la graella que correspondria al personatge de Jørgen Tesman:

PERS.	OBJEC. VITAL	ESTRATÈGIES	OPONENTS	RESUL.
Jørgen Tesman	<i>Tenir una vida resolta i tranquil·la.</i>	<i>Matrimoni, compra de la casa, plaça de professor.</i>	<i>Caràcter de Hedda, Aparició del rival científic.</i>	<i>Positiu, gràcies a la mort de Løvborg i Hedda.</i>
Srta. Tesman				
Hedda				
Jutge Brack				
Sra. Elvsted				
Eilert Løvborg				

- 2.1.9. Rescata de l'obra intervencions de Hedda que continguen segones intencions o sentiments ocults (còlera, amenaça, fàstic vital, ironia, sarcasme, curiositat...), i anota-les ací.
- 2.1.10. Busca en el text aspectes diversos (diàleg teatral, escenografia, utilleria...) que recorden a la protagonista la figura de son pare. Què representa el pare de Hedda a l'obra?
- 2.1.11. Basant-te en les reaccions de Hedda al llarg de l'obra, determina quins aspectes del rol social de la dona són els que més avorreix la protagonista.
- 2.1.12. Centra't en el diàleg a tres bandes de la primera aparició de Hedda (pàgs. 71-75). Està farcit d'acotacions, que són les indicacions escèniques de l'autor. N'hi ha de molts tipus: de vestuari, de caracterització del personatge, de moviment, d'estat d'ànim, de mode de locució, de posició del personatge... Tracta de determinar el valor que tenen aquestes acotacions en el fragment proposat.
- 2.1.13. Generalment, Ibsen utilitza moltes acotacions en el seu text, però de vegades trobem algun fragment curiosament desproveït d'aquestes indicacions (com ara a l'entrada de la senyoreta Elvsted, en les pàgines 78-80). Valora el sentit d'aquesta excepció i raona si són innecessàries pel context.
- 2.1.14. Refés el fragment proposat a l'activitat anterior i afig tot tipus d'acotacions com les que s'han treballat en l'activitat 2.1.12.

## 2.2. Escenografia

2.2.1. A l'inici de l'obra hi ha una presentació detallada de les dues estances on es desenvoluparà l'acció dramàtica. Dibuixa, esquemàticament, un decorat on apareguen tots els elements com els imaginà l'autor.

2.2.2. Aquest tipus de decorat pertany al corrent de teatre naturalista: calia representar l'escena tal com si es tractara d'una situació real i no d'una convenció teatral. A l'inici del segle XX, amb el desenvolupament de la il·luminació escènica i les noves tècniques dramàtiques canvia radicalment aquesta concepció «decorativa» de l'escena. En paraules de Txèkhov, «Si en el primer acte, un fusell està penjat de la paret, és necessari que siga disparat abans del final de l'obra». Segons aquesta nova idea, tracta d'eliminar els elements prescindibles de les indicacions d'Ibsen i maqueta una nova escenografia per a *Hedda Gabler*. Tin en compte també els recursos lumínics.

2.2.3. Quina significació tenen els canvis de decoració a partir del segon acte?

2.2.4. Llig alguns comentaris sobre l'escenografia, d'espectadors que han acudit a la representació de *Hedda Gabler*, de La Pavana teatre. Segons aquests comentaris, quin tipus de decorats s'han proposat el director i els escenògrafs en aquest muntatge?

- *Em va paréixer encertada l'escenografia, sobretot el quadrilàter, i la presència estàtica dels personatges fins que irrompen en l'obra. Ajustat, sense abusar de les cordes, i genials eixos grans pilars, com d'escala. M'agradaria saber un poc sobre com van plantejar eixe decorat.*



- *El text i el treball dels actors salven el desafortunat decorat. El joc de llums, senzill, però molt encertat. M'agraden els efectes de llums i ombres aconseguits.*
- *Pel que fa a l'escenari, em pareix brillant això del ring, ja que dóna molt de joc, m'agrada en especial la forma en què s'aconsegueix intimitat (Júlia contra les cordes i Hedda agarrant-les rodejant-la amb els braços, sense deixar-la eixir); o moments distesos (usant-lo per a recolzar els peus, o recolzar tot el cos), i la sensació que dóna d'una gàbia per a la protagonista, que l'abandona només per a morir...*
- *No entenc l'estètica del ring. Cal avui en dia ornamentar un ring amb fustes per a traslladar-nos a aquella època? Em pareix contradictori.*
- *Potser el més destacat de l'obra, a banda de l'excel·lent interpretació dels actors, siga la posada en escena, que crea una atmosfera inspirada en el cine negre dels cinquanta molt ben aconseguida.*

### 2.3. *Acte primer*

- 2.3.1. En la primera aparició de cada personatge, Ibsen es recrea a fer-ne una llarga descripció. Compara les descripcions de cadascun dels personatges i elabora una taula en què es vegem a colp d'ull aquestes característiques (descripció personal, edat, vestuari...). Què es pot deduir de cada personatge a partir de la seua primera descripció?
- 2.3.2. Els Tesman apareixen al primer acte com el paradigma de la bondat. Hi ha algun aspecte o alguna

intervenció que contradiga aquesta bonhomia? En altres paraules, busca en el text aspectes que parlen dels fantasmes que poden assetjar l'estabilitat de la família.

- 2.3.3. Com reacciona Hedda Gabler als compliments o a les efusions del seu marit? Busca exemples d'aquestes reaccions.
- 2.3.4. Què pensa cada personatge dels altres en l'acte primer? Justifica la resposta, atenent a la reacció de cadascun d'ells a les diverses situacions.
- 2.3.5. L'acte primer té una estructura molt marcada: es tracta de tres visites amb dues miniescenes de transició. Determina quines són aquestes visites, què aporten al desenvolupament del drama i quines són les escenes de transició.

#### 2.4. *Acte segon*

- 2.4.1. Defineix el personatge d'Eilert Lövborg tal com es presenta a l'escena de la seua aparició (pàg. 112 i següents) i compara'l amb aspectes de la personalitat de Jörgen Tesman.
- 2.4.2. Per la primera conversa que mantenen Hedda i Lövborg (pàg. 118 i següents) sabem que es conegueren en el passat. Quina era la seua relació abans i com es vol definir a partir d'aquest moment? Trobes que hi ha diferència en el tractament que empra cadascun respecte de l'altre?
- 2.4.3. En el diàleg entre els dos, busqueu el subtext a les paraules de cadascun. Què no diuen i està en l'ambient?

Què pensa cada personatge de l'altre, què anhela, què hi retroba?

- 2.4.4. Siga com siga, aquest encontre té un resultat completament decebedor per a Hedda, la qual tanca la conversació així:

HEDDA. (*Mirant amb aspror, li diu en veu baixa.*) Mai no entendrà res!

Explica què és el que Eilert Lövborg no entendrà mai i raona en quina mesura canvia la relació de Hedda respecte a Lövborg a partir d'aquest moment.

- 2.4.5. Quin aspecte nou de la personalitat de Hedda es revela quan confessa el desig d'entremesclar-se en la reunió dels homes sense ser vista (pàg. 131)?
- 2.4.6. Al final de l'acte segon, el comportament de la protagonista puja en tensió i en agressivitat. Busca en el text reaccions o paraules en què es manifeste aquest aspecte de manera explícita. Interpreta quina pot ser la causa d'aquesta reacció.

## 2.5. *Acte tercer*

- 2.5.1. Torna a llegir la conversa entre Hedda i Brack en l'acte tercer. Què li proposa aquest últim amb paraules de doble sentit? Proposa al professor o professora que discutiu a classe sobre el canvi d'estratègia o d'actitud del jutge Brack.
- 2.5.2. Al llarg d'aquest acte Hedda menteix clarament. Esbrina en què consisteix la mentida i compara aquesta actitud amb la ironia o el sarcasme que havia emprat

fins ara com a norma de relació. A continuació, explica per què ho fa.

- 2.5.3. Busca mostres de crueltat de la protagonista als actes centrals de l'obra i tracta de comprendre'n les causes i anota'n algun exemple.
- 2.5.4. L'última conversa entre Lövborg i la senyora Elvsted és molt emotiva (pàgs. 147-150.) Es tracta d'una ruptura «familiar» al·legòrica amb tots els components dramàtics. Explica en què consisteix aquesta identificació al·legòrica.
- 2.5.5. Durant tota aquesta escena, Hedda assisteix muda al diàleg. Quins són els sentiments que experimenta arran d'aquesta conversa? Quines són les seues reaccions?

## 2.6. *Acte quart*

- 2.6.1. A l'inici de l'acte, Hedda es veu acorralada, i les recriminacions i les culpabilitzacions són constants. Ella es defensa davant del marit amb una actitud hipòcrita que no havia mostrat fins al moment. Explica què se li recrimina i què és el que ella fingeix.
- 2.6.2. Discussió en grup sobre les causes de la mort d'Eilert Lövborg. És per l'alcoholisme? Per la societat hipòcrita i burgesa en què ha de viure? Per la crueltat de Hedda Gabler? Per la seua tendència a l'autodestrucció?
- 2.6.3. A la mort de Lövborg el món es reordena, i Hedda es queda en una posició límit. Explica com es resituen tots els personatges en un equilibri final.
- 2.6.4. Tanmateix, aquesta no és la situació de la protagonista. Curiosament, la posició en què es troba Hedda

al final de l'obra s'assembla molt a la d'un personatge denigrat per tots, que coneixem només de manera reportada: Madame Diana. Estableix els paral·lelismes que hi trobes. Com ha arribat la protagonista a aquesta situació? Qui l'ha conduït fins ací?

2.6.5. Explica l'abast de l'última frase de l'obra:

BRACK. (*Desplomant-se al seu seient, paralitzat per la impressió.*) Però, per amor de Déu, la gent normal no fa això!

–Què significa per a ell «gent normal» després del que ha proposat a Hedda?

### 3. CREACIÓ LITERÀRIA

3.1. L'escena de l'obra representa una casa de rics al final del segle XIX. Com seria un escenari que tractara de reproduir la mateixa opulència però més d'un segle després, a l'inici del segle XXI? Fes una descripció de l'escena moblant-la com una casa de rics moderna i actual. Has de mantenir la forma de l'acotació inicial de l'obra (pàgs. 61-62).

3.2. A la introducció s'explica que *Hedda Gabler* es va escriure en una època crucial per al desenvolupament dels estudis sobre psicologia i sobre patologies del cervell. Imagina que ets un psicoanalista i que el personatge de Hedda acudeix a la teua consulta. Es gita al divan i et relata les seues angoixes perquè li faces una teràpia. Redacta què contaria Hedda, què preguntaria el doctor

- i, finalment, quina teràpia aconsellaria el psicòleg a la pacient perquè superara complexos i fóra feliç.
- 3.3. Si vas al teatre a veure la representació de La Pavana Teatre de *Hedda Gabler*, redacta una ressenya crítica de l'espectacle i penja-la com un comentari a la pàgina web de la companyia a <[www.lapavana.com/heddagabler](http://www.lapavana.com/heddagabler)>.
  - 3.4. El llibre que prepara Jörgen Tesman tracta, segons les seues paraules, «de les indústries domèstiques i la vida econòmica a la regió de Brabant, a l'edat mitjana». Creus que és un tema interessant? Si la teua resposta és que no, estaràs d'acord amb l'autor, el qual ridiculitza també d'aquesta manera el seu personatge. Imagina uns altres títols igualment grotescos i desvinculats de la realitat que podrien haver servit de tema per a algun llibre de Jörgen.
  - 3.5. Parlem, però, del tema del llibre de Jörgen. Imagina que quan la seua tia intervé dient «Déu meu, Jörgen! Saps tant!», seguiria així: «Per favor, estimat nebot, parla'ns una mica més del tema: on és Brabant? Com s'hi vivia a l'edat mitjana, què era allò de les indústries domèstiques...?», i que el nebot iniciara tot seguit un discurs en què ho explicara tot. Has d'inventar aquest text i redactar-lo. També pots fer el mateix en relació amb qualssevol dels títols que has ideat en l'activitat anterior.
  - 3.6. La notícia de la proximitat de Lövborg (pàg. 79 i següents) és un contratemps per a les aspiracions de Tesman. De fet, hi ha una certa hipocresia social en les reaccions de Tesman davant de les notícies del seu rival científic. A partir d'aquestes dades o d'altres que

conegues elabora un article d'opinió que tinga com a eix temàtic els aspectes positius o negatius de la rivalitat científica.

3.7. Parafrasegem la intervenció de Hedda de la pàg. 102: «Amor és una paraula repugnant i idiota». Mitjançant un debat, establiu el vostre grau d'acord o desacord amb la sentència i argumenteu-lo d'alguna manera. Quina és la raó que pot portar a alguna persona a fer aquesta afirmació de manera tan categòrica?

3.8. Feu el mateix exercici amb aquestes sentències, que apareixen més endavant:

–Pàg. 109: «Diners: una paraula l'absència de la qual converteix la vida en quelcom odiós, ridícul, lleig!»;

–Pàg. 126: «El valor és una cosa fonamental per a continuar vivint»;

–Pàg. 140: «No suporta la malaltia ni la mort. Tot el que és lleig em repugna».

3.9. En la pàg. 107 llegim una confessió sincera de la raó dels impulsos de Hedda:

[...] No sé. Un rampell. És quelcom més fort que jo. Em vénen així, de sobte, i no els puc evitar. (*Es deixa caure en la butaca que hi ha al costat de l'estufa.*) No sé com explicar-ho.

El text segueix així:

BRACK. (*Darrere de la butaca.*) Vosté no és veritablement feliç: aquesta és l'única explicació.

HEDDA. (*Mirant al lluny.*) I per què hauria de ser feliç? Em pot donar vosté una raó?

Busca una altra explicació per al comportament descrit per la protagonista.

- 3.10. Imagina que Hedda Gabler acaba als tribunals per algun dels delictes que comet al final de l'acte tercer. L'acte últim de desenllaç –en lloc del que és– podrien ser les imputacions que fa l'acusació a l'acusada (Hedda), el seu interrogatori i l'estratègia de la defensa. Redacta aquest final diferent en forma de diàleg teatral.

#### 4. INTERPRETACIÓ DRAMÀTICA

- 4.1. A l'inici de l'obra, (pàgs. 63-64) llegim:

BERTA. [...] Si algú m'haguera dit en aquell moment que un dia ella es casaria amb el senyoret...

SRTA. TESMAN. I a mi, Berta, mai no hauria pogut creure que Jörgen... Però així són les coses.

Explica els punts suspensius de cada intervenció i interpreta aquest text amb diferents matisos: admiració, decepció, sorpresa, ràbia continguda, fàstic...

- 4.2. El traductor –a peu de pàgina (pàg. 65)– fa esment a una «falca» (una paraula crossa) que utilitza el personatge de Tesman, la qual el ridiculitza una mica. Rodolf Sirera proposa que s'adapte aquest so o mot a cada actor, segons el seu criteri. Proposa al teu professor o profesora que ho poseu en pràctica interpretant el diàleg d'aquesta mateixa pàgina.
- 4.3. Interpreta el fragment que es proposa a l'activitat 2.1.12, fent especial atenció a les indicacions de les acotacions.



4.4. A la pàgina 82 llegim:

HEDDA. Suppose que s'ha adonat que he fet tot el possible perquè el meu marit se n'anara.

Observa com ho ha aconseguit el personatge, i imagina situacions semblants. Has d'interpretar una situació de tres personatges en què un d'ells faci tots els possibles perquè un dels altres se'n vaja, i has de donar-hi raons i indicacions fins que es quede sol amb un tercer. El joc dramàtic continuarà fins que el que se n'ha d'anar no trobe raons per quedar-se a l'escena.

- 4.5. Per parelles, imagineu una situació dramàtica semblant a la que intercanvien Hedda i el jutge Brack a l'inici de l'acte segon (pàgs. 100-105): Es caracteritza per un flirteig de l'home, que la dona esquiva amb habilitat. Feu el mateix joc: dues persones són a escena, i una d'elles comença a llançar missatges eròtics subliminals que l'altra eludeix sense arribar a trencar el joc dramàtic amb una indignació o un altre recurs trencador similar.
- 4.6. Prepareu un diàleg en què –com passa entre Hedda i Brack a l'acte segon– un personatge tracte de fer veure les coses positives que envolten un altre, però aquest segon no fa més que trobar-hi inconvenients.
- 4.7. Al principi i al final de l'acte segon Hedda exhibeix un comportament psicòtic. Interpreteu una d'aquestes dues escenes (Hedda dispara sobre Brack; Hedda abraça i insulta compulsivament la senyora Elvsted) com si es tractara de brots psicòtics o neuròtics.
- 4.8. Improvisa un accés de bogeria sobre qualsevol tema i situació que se t'acudisca.

- 4.9. Proposa al teu professor o professora que representeu una situació paral·lela a la que viuen la Srta. Elvsted i Hedda a l'inici de l'acte tercer. Dues persones esperen algú amb actituds i estats d'ànim diferents. L'un, nerviós, veu desgràcies en el retard; l'altre, tranquil, desmunta el panorama negre que dibuixa el primer.
- 4.10. Tracteu de posar moviment a la ràbia, com fa Hedda al final de l'acte tercer. Imagineu-vos en un moment de desesperació. Cadascun de vosaltres està profundament dolgut amb alguna persona que us n'ha fet una de grossa (explicitau què us ha fet). Llavors, trobeu un objecte significatiu d'aquella persona (cal que el trieu i que li doneu un valor; pot ser un llibre, unes ulleres, un baló, una carta d'amor, etc.). Aleshores el destruiu mentre interpreteu un monòleg curt com el de Hedda (pàg. 153.)
- 4.11. Hedda fantasieja amb una mort «bella» (potser la seua) i la horroritzen les morts «lletges» (com la de la tia Rina o la de Lövborg). Imagineu la mort per suïcidi més sublim i la més desagradable. Cada persona de la classe pot representar-ne una. Podeu ajudar-vos d'efectes musicals, il·luminació o qualsevol recurs escènic que tingueu a l'abast.